Ennuste

Nousevat energiahinnat varjostavat talouskehitystä

Suomen talous | 24.03.2026

Suomen talous kääntyi viime vuoden lopulla kasvuun, joka on jatkunut vuoden 2026 alussa. Talouskasvu on kuitenkin vielä maltillista, ja suuri epävarmuus Iranin sodasta heikentää ja sumentaa talouden näkymiä. Suomen Pankin maaliskuun 2026 väliennusteessa BKT:n ennustetaan kasvavan hitaammin kuin sen odotettiin kasvavan joulukuun ennusteessa. Ennuste perustuu markkinaoletuksiin, joissa energian hintojen nousu jää verrattain lyhytaikaiseksi. Ennusteen kehikossa tarkastellaan perusennustetta voimakkaamman öljyn ja raaka-aineiden hintojen nousun vaikutuksia Suomen talouteen. Vaikutukset kuluttajahintoihin ja talouskasvuun riippuvat oleellisesti konfliktin kestosta.

Suomen Pankin väliennusteen perusura perustuu 13.3.2026 saatavilla olleisiin tilastotietoihin ja 11.3.2026 päivitettyihin oletuksiin Suomen ulkoisen toimintaympäristön ja keskeisten rahoitusmarkkinamuuttujien kehityksestä lähivuosina.[1,2]

Ennuste lyhyesti

Suomen Pankin väliennusteen antama kuva suhdannekehityksestä on heikompi kuin joulukuun

ennusteessa. Erityisesti Iranin sodan seurauksena epävarmuus maailmantilanteesta ja Suomen talouden toimintaympäristöstä on huomattavasti suurempaa kuin joulukuussa. Vuoden 2025 tarkentuneiden tilastotietojen perusteella lähtötilanne talouskasvulle oli hieman aiempia odotuksia parempi, mutta sodan aiheuttama energian hintojen nousu jarruttaa kasvua. Hidastumisesta huolimatta kasvun odotetaan tulevina vuosina kuitenkin jatkuvan, mutta näkymät voivat nykyisessä maailmantilanteessa muuttua nopeasti.

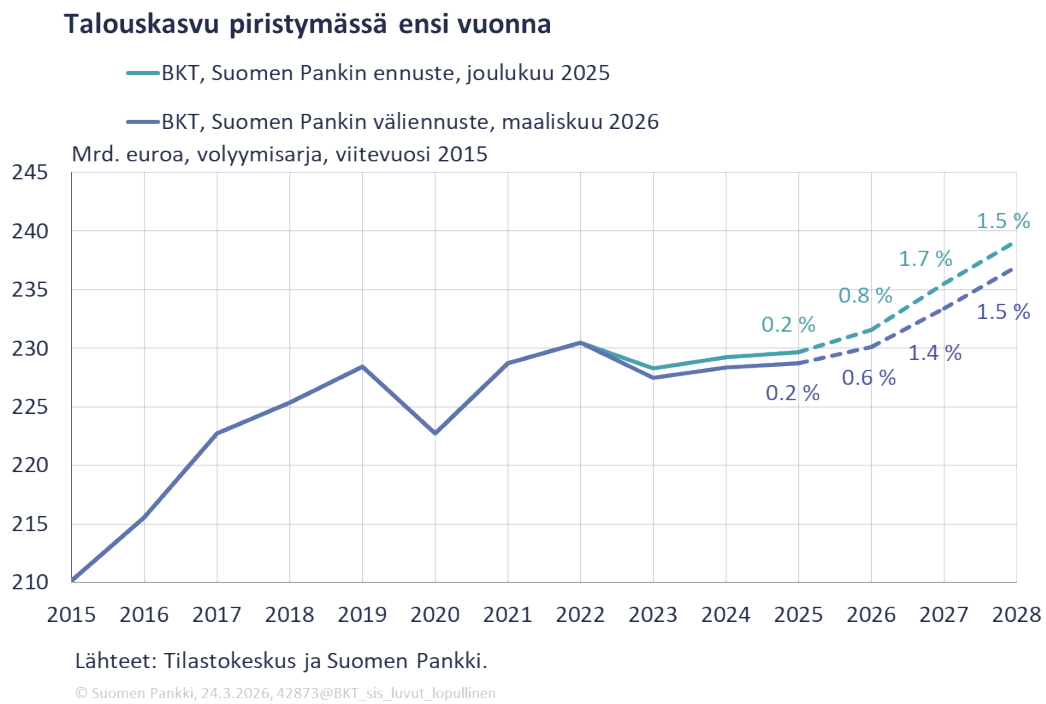
Ennuste perustuu oletuksiin, joissa energian futuurihintojen perusteella öljyn neljännesvuosittainen keskihinta kohoaa huippuunsa vuoden 2026 toisella neljänneksellä, noin 90 Yhdysvaltain dollariin barrelilta, minkä jälkeen sen odotetaan laskevan seuraavien neljännesten aikana.

Ennustevuosina 2026–2028 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan hitaammin kuin ennustettiin joulukuussa. Vuonna 2026 talouskasvu on 0,6 prosenttia, mikä on 0,2 prosenttiyksikköä joulukuun ennustetta hitaampaa. Vuonna 2027 kasvun ennustetaan yltävän 1,4 prosenttiin. Ennuste vuoden 2028 talouskasvulle on säilynyt 1,5 prosentissa kuten joulukuun ennusteessa (kuvio 1 ja taulukko 1). Ennusteen kehikossa arvioidaan tarkemmin energian ja raaka-aineiden lyhytaikaisen ja pysyvän kallistumisen vaikutuksia Suomen talouteen.

Inflaatio hidastui vuoden 2025 aikana. Iranin sodan aiheuttama energiasokki kuitenkin kiihdyttää hintojen nousua, ja lisää inflaatioennusteen epävarmuutta. Vuonna 2026 kuluttajahintojen nousun ennustetaan olevan joulukuun ennustetta nopeampaa ja nousevan 1,9 prosenttiin. Vuonna 2027 inflaatio hidastuu 1,5 prosenttiin ja ennustejakson lopulla inflaatio hiukan nopeutuu 1,8 prosenttiin.

Vuoden 2025 aikana työttömyysaste nousi ennustettua korkeammaksi. Vuonna 2026 työttömyysasteen trendi (15–74-vuotiaat) on ennusteen mukaan 10,2 % (taulukko 1). Vuonna 2027 työttömyysaste on jo alhaisempi, kun talouskasvu tukee työmarkkinoita. Vuoden 2027 työttömyysasteeksi ennustetaan 9,7 %, josta se edelleen laskee 9,2 prosenttiin vuonna 2028.

Kuvio 1.

Vaikka alkuvuonna julkaistut uudet tilastotiedot viittaavat talouden kasvaneen vuoden vaihteessa likimain joulukuun ennusteen mukaisesti, riskit ennustettua heikommasta talouskehityksestä ovat kasvaneet joulukuusta merkittävästi. Geopoliittinen tilanne on kriisiytynyt Iranin sodan takia, eikä Ukrainan sodan loppumisesta ole viitteitä. Erityisesti öljyn ja energian hintoihin liittyy suurta epävarmuutta. Lisäksi kauppapoliittinen epävarmuus on jälleen kohonnut, sillä Yhdysvaltojen asettamien tullien ja aiemmin solmittujen kauppasopimusten tilanne on sekava. Epävarmuuden kasvu voi jo itsessään hillitä yksityistä kulutusta, investointeja ja Suomen vientimarkkinoiden kasvua.

Taulukko 1.

VÄLIENNUSTEEN KESKEISET TULEMAT

	2025	2026e	2027e	2028e
Bruttokansantuote, vuosikasvu (%)				

e = ennuste.
** Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI).*
*** Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) pl. ruoka ja energia.*
Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

	2025	2026e	2027e	2028e
Väliennuste, maaliskuu 2026	0,2	0,6	1,4	1,5
Ennuste, joulukuu 2025	0,2	0,8	1,7	1,5
Työttömyysaste (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2026	9,7	10,2	9,7	9,2
Ennuste, joulukuu 2025	9,7	9,9	9,3	8,9
Inflaatio* (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2026	1,8	1,9	1,5	1,8
Ennuste, joulukuu 2025	1,8	1,4	1,7	1,9
Pohjainflaatio** (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2026	2,4	1,4	1,9	1,6
Ennuste, joulukuu 2025	2,4	1,6	1,7	1,6

e = ennuste.
** Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI).*
*** Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) pl. ruoka ja energia.*
Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

ENNUSTEEN ULKOISET OLETUKSET

Volyymin prosenttimuutos edellisestä vuodesta	2025	2026e	2027e	2028e
Euroalueen bruttokansantuote	1,5	0,9	1,3	1,4
Maailman bruttokansantuote (pl. euroalue)	3,6	3,3	3,2	3,3

[1]Laskettu tuonnin painotettuna keskiarvona.
[2]Suomen vientimarkkinoiden kasvu on tuonnin kasvu Suomen viennin kohdemaissa keskimäärin niiden vientiosuuksilla painotettuna.
[3]Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus.
[4]Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus. Pidemmällä aikavälillä osan raaka-aineiden hinnoista oletetaan kehittyvän maailmantalouden aktiviteetin mukaisesti.
[5]Laaja nimellinen efektiivinen valuuttakurssi, 2020 = 100. Valuuttakurssi vahvistuu, kun indeksi nousee.
[6]Oletus muuttumattomasta valuuttakurssista.
e = ennuste.
Lähteet: EKP ja Suomen Pankki.

Volyymin prosenttimuutos edellisestä vuodesta	2025	2026[e]	2027[e]	2028[e]
Maailmankauppa (pl. euroalue)[1]	5,0	2,3	2,9	3,2
	2025	2026[e]	2027[e]	2028[e]
Suomen vientimarkkinat[2], prosenttimuutos	3,9	2,4	3,0	3,0
Öljyn hinta, Yhdysvaltain dollari / barreli[3]	69,1	81,3	72,1	70,2
Raaka-aineiden hinnat (pl. energia) Yhdysvaltain dollareina, %-muutos[4]	5,8	-1,5	0,8	-0,1
Suomen kilpailijamaiden vientihinnat euroina, prosenttimuutos	-1,3	1,1	2,0	1,8
Euribor, 3 kk, %[3]	2,2	2,3	2,6	2,6
Suomen nimellinen efektiivinen valuuttakurssi[5]	105,6	106,0	105,9	105,9
Euron arvo Yhdysvaltain dollareina[6]	1,13	1,16	1,16	1,16

[1] *Laskettu tuonnin painotettuna keskiarvona.*

[2] *Suomen vientimarkkinoiden kasvu on tuonnin kasvu Suomen viennin kohdemaissa keskimäärin niiden vientiosuuksilla painotettuna.*

[3] *Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus.*

[4] *Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus. Pidemmällä aikavälillä osan raaka-aineiden hinnoista oletetaan kehittyvän maailmantalouden aktiviteetin mukaisesti.*

[5] *Laaja nimellinen efektiivinen valuuttakurssi, 2020 = 100. Valuuttakurssi vahvistuu, kun indeksi nousee.*

[6] *Oletus muuttumattomasta valuuttakurssista.*

e = ennuste.

Lähteet: EKP ja Suomen Pankki.

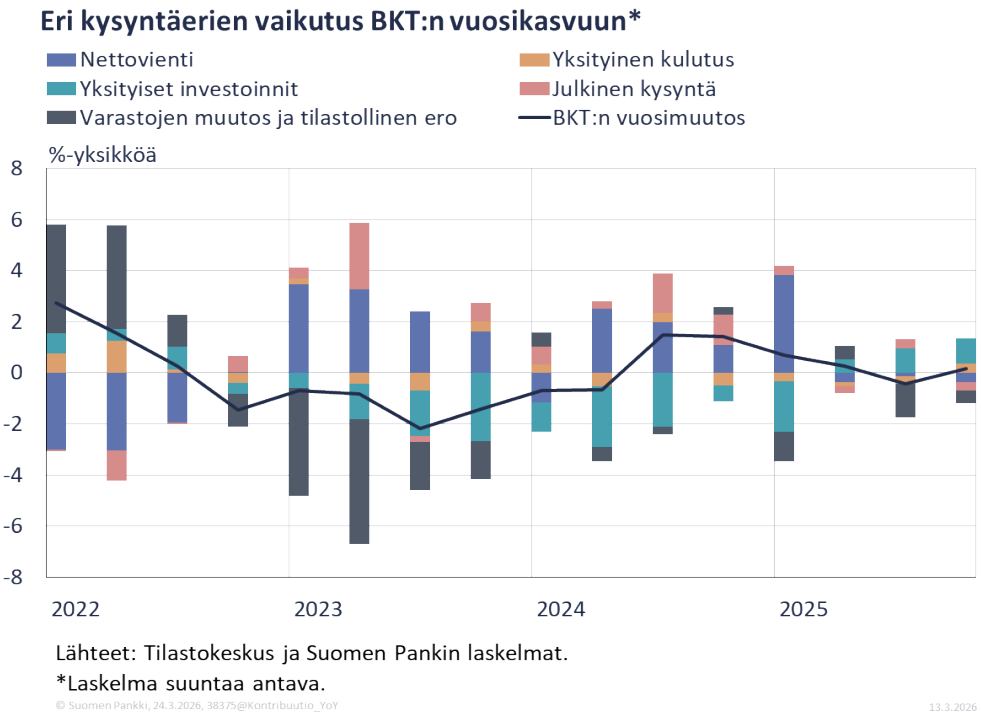
Tuotanto on alkanut hitaasti kasvaa

Vuonna 2025 tuotanto kasvoi 0,2 % edellisvuodesta (kuvio 2). Kasvu alkoi viritä vuoden lopulla, sillä vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu BKT kasvoi 0,3 % edellisestä vuosineljänneksestä supistuttuaan vielä vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä. Tuotannon suhdannekuvaajan mukaan kasvu jatkui tammikuussa.

Talouskasvua kiihdyttivät loppuvuodesta erityisesti yksityisen kulutuksen ja investointien kasvu. Julkisen talouden sopeutustoimien vähentämä julkinen kysyntä puolestaan jarrutti kasvua. Myös

nettoviennin (= vienti – tuonti) vaikutus BKT:n kasvuun oli hieman negatiivinen. Koko vuoden aikana vienti kuitenkin kasvoi tuontia nopeammin ja myös viimeisellä neljänneksellä vienti oli tuontia suurempaa.

Kuvio 2.

Teollisuustuotanto kasvoi loppuvuonna vuoden takaisesta. Tammikuussa työpäiväkorjattu tuotanto pysyi edellisen vuoden tasolla. Vuoden 2025 aikana teollisuusyritykset saivat runsaasti uusia tilauksia mikä on nostanut tuotanto-odotuksia. EK:n suhdannekyselyn perusteella yritykset odottavat laajalti tuotannon kasvavan kevään aikana, sillä myös valmiiden tuotteiden varastot ovat pitkänajan keskiarvoa alhaisemmat. Erityisen paljon uudet tilaukset kasvoivat metalliteollisuudessa vuoden 2025 aikana. Tammikuussa teollisuuden työpäiväkorjattu liikevaihto kasvoi edellisvuodesta.

Kauppasodan ja Yhdysvaltojen asettamien tullien lopullinen vaikutus on vielä epäselvä, mutta ne eivät estäneet Suomen viennin kasvua vuoden 2025 aikana. Vienti kasvoi vuositasolla tuontia nopeammin. Erityisesti tavaravienti kasvoi, kun taas palveluvienti supistui. Viennissä Yhdysvaltoihin ei tapahtunut suurta romahdusta ja esimerkiksi suurista kauppakumppanimaista vienti Saksaan pysyi vakaana. Viennin arvo kasvoi vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä vuoden takaisesta, mutta supistui edellisestä vuosineljänneksestä. Tammikuussa teollisuuden vientiliikevaihto hieman supistui vuoden takaisesta.

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot kasvoivat vuoden 2025 aikana. Tuloja kasvattivat alkuvuoden työehtosopimusneuvotteluissa sovitut palkankorotukset, ja palkkasumma kasvoi tasaisesti koko vuoden ajan. Kotitalouksien ostovoimaa syö korkeaksi kohonnut työttömyys. Vaikka yksityinen kulutus kokonaisuudessaan kasvoi vuoden lopussa, tulot kasvoivat kulutusta nopeammin ja kotitalouksille kertyi edelleen runsaasti säästöjä.

Hyvästä tulokehityksestä ja kulutuksen kasvusta huolimatta kuluttajien luottamus sekä omaan että Suomen talouteen heikkeni jälleen alkuvuodesta 2026. Epävarmuuden lisääntyminen Iranin sodan seurauksena voi heikentää kuluttajien luottamusta entisestään. Toisaalta kulutus kasvoi, vaikka kuluttajien luottamus oli historiallisesti katsoen matalalla tasolla myös loppuvuonna 2025. Vähittäiskauppa kasvoi myös tammikuussa.

Yksityisen kulutuksen kasvun lisäksi myös investoinnit vetivät talouskasvua vuoden lopussa. Sekä yksityiset että julkiset investoinnit olivat kasvussa edellisestä vuosineljänneksestä. Erityisesti investoinnit koneisiin ja laitteisiin sekä henkisiin omaisuustuotteisiin (ohjelmistot sekä tutkimus ja kehitys) lisääntyivät. EK:n mukaan teollisuuden kiinteät investoinnit kasvavat maltillisesti myös kuluvana vuonna.

Asuinrakennusinvestoinnit kasvoivat hieman loppuvuonna, mutta uudisrakentamisen suhdanne säilyy silti vaisuna, eikä käännettä kasvuun ole edelleenkään näköpiirissä. Tammikuussa asuntokauppa hidastui selvästi. Kauppoja tehtiin 5 % vähemmän kuin vuotta aiemmin ja myös asuntolainoja nostettiin tammikuussa selvästi vuoden takaista vähemmän. Lisäksi kuluttajien ostoaikomukset asunnon suhteen ovat matalalla tasolla. Tulevina vuosina asuntorakentamisen näkymiä heikentää merkittävästi julkisesti tuettujen asuntojen tuotannon jyrkkä lasku.

Uusien taloustilastojen vaikutuksia lyhyen aikavälin suhdannenäkymiin on arvioitu systemaattisesti Suomen Pankin lyhyen aikavälin ennustemallien (ns. nowcast-mallit) avulla (taulukko 2). Nowcast-ennusteiden mukaan Suomen talous jatkaisi viime vuoden lopulla alkanutta maltillista kasvua tämän vuoden alussa. Nowcast-ennusteet eivät kuitenkaan vielä huomioi täysimääräisesti Iranin sodan vaikutusta, joten lyhyen aikavälin malliennusteet voivat antaa liian myönteisen kuvan.

Lyhyen aikavälin mallien tulemat

BKT:n neljännesvuosikasvu	**2025N3**	**2025N4**	**2026N1**	**2026N2**
BVAR	0,0 %	0,7 %	0,2 %	0,3 %
Faktorimalli	−0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %

Lyhyen aikavälin mallien tulemat				
Siltamalli	0,3 %	0,3 %	0,3 %	
Mallikeskiarvo	0,0 %	0,4 %	0,2 %	0,2 %
Toteutunut*	–0,1 %	0,3 %		
*Kansantalouden neljännesvuositilinpito, Tilastokeskuksen julkistus 13.3.2026				

Raaka-aineiden hinnoissa suurimmat muutokset ulkoisiin oletuksiin

Väliennusteen ulkoiset oletukset vientimarkkinoista, markkinakoroista, valuuttakursseista sekä raaka-aineiden hinnoista perustuvat EKP:n maaliskuun ennusteen oletuksiin 11.3.2026 (taulukko 3). Suurimmat muutokset oletuksissa joulukuun ennusteeseen verrattuna kohdistuvat öljyn ja raaka-aineiden kallistumiseen Iranin sodan seurauksena. Muut oletukset ovat muuttuneet vain vähän verrattuna joulukuun ennusteeseen.

Suomen euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinoiden odotetaan kasvavan hiukan nopeammin vuonna 2026 ja samalla nopeudella 2027 ja 2028 kuin joulukuussa. Euroalueen kysynnän oletetaan kasvavan samalla tavoin kuin joulukuussa.

EKP:n maaliskuun ennusteessa euroalueen BKT:n kasvun odotetaan olevan perusennusteuralla 0,9 % vuonna 2026 ja 1,3 % vuonna 2027 sekä 1,4 % vuonna 2028. EKP:n joulukuun ennusteeseen verrattuna BKT:n kasvunäkymiä on tarkistettu alaspäin vuosien 2026 ja 2027 osalta.

Oletukset energian ja raaka-aineiden tulevasta hintakehityksestä perustuvat markkinaodotuksiin. Iranin sodan seurauksena raakaöljyn ja maakaasun hinnat ovat nousseet jyrkästi. Sodan keston odotetaan olevan rajallinen, ja energian ja raaka-aineiden hintojen oletetaan jälleen laskevan ennustejakson kuluessa.

Raaka-aineiden hintojen odotetaan niin ikään nousevan. Hintaodotuksia on nostettu selvästi ylöspäin koko ennustejakson ajalta. Teollisuuden raaka-aineiden, kuten metallien, sekä muiden raaka-aineiden, kuten maataloustuotteiden hintaodotukset ovat niin ikään nousseet.

Öljyn ja kaasun sekä raaka-aineiden hintaan liittyy nykyisessä tilanteessa huomattavaa epävarmuutta.

Myös ennusteen korko-odotukset perustuvat markkinaennusteisiin. Korko-odotukset ovat nyt

hiukan korkeammat kuin vielä joulukuussa, ja 3kk:n euribor-koron odotetaan hieman nousevan ennustejakson aikana.

Taulukko 3.

VÄLIENNUSTEEN KESKEISET TULEMAT

	2025	2026e	2027e	2028e
Bruttokansantuote, vuosikasvu (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2026	0,2	0,6	1,4	1,5
Ennuste, joulukuu 2025	0,2	0,8	1,7	1,5
Työttömyysaste (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2026	9,7	10,2	9,7	9,2
Ennuste, joulukuu 2025	9,7	9,9	9,3	8,9
Inflaatio* (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2026	1,8	1,9	1,5	1,8
Ennuste, joulukuu 2025	1,8	1,4	1,7	1,9
Pohjainflaatio** (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2026	2,4	1,4	1,9	1,6
Ennuste, joulukuu 2025	2,4	1,6	1,7	1,6

e = ennuste.
** Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI).*
*** Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) pl. ruoka ja energia.*
Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

ENNUSTEEN ULKOISET OLETUKSET

Volyymin prosenttimuutos edellisestä vuodesta	2025	2026e	2027e	2028e
Euroalueen bruttokansantuote	1,5	0,9	1,3	1,4
Maailman bruttokansantuote (pl. euroalue)	3,6	3,3	3,2	3,3
Maailmankauppa (pl. euroalue)[1]	5,0	2,3	2,9	3,2
	2025	2026e	2027e	2028e
Suomen vientimarkkinat[2], prosenttimuutos	3,9	2,4	3,0	3,0
Öljyn hinta, Yhdysvaltain dollari / barreli[3]	69,1	81,3	72,1	70,2
Raaka-aineiden hinnat (pl. energia) Yhdysvaltain dollareina, %-muutos[4]	5,8	-1,5	0,8	-0,1
Suomen kilpailijamaiden vientihinnat euroina, prosenttimuutos	-1,3	1,1	2,0	1,8
Euribor, 3 kk, %[3]	2,2	2,3	2,6	2,6
Suomen nimellinen efektiivinen valuuttakurssi[5]	105,6	106,0	105,9	105,9
Euron arvo Yhdysvaltain dollareina[6]	1,13	1,16	1,16	1,16

[1]Laskettu tuonnin painotettuna keskiarvona.

[2]Suomen vientimarkkinoiden kasvu on tuonnin kasvu Suomen viennin kohdemaissa keskimäärin niiden vientiosuuksilla painotettuna.

[3]Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus.

[4]Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus. Pidemmällä aikavälillä osan raaka-aineiden hinnoista oletetaan kehittyvän maailmantalouden aktiviteetin mukaisesti.

[5]Laaja nimellinen efektiivinen valuuttakurssi, 2020 = 100. Valuuttakurssi vahvistuu, kun indeksi nousee.

[6]Oletus muuttumattomasta valuuttakurssista.

e = ennuste.

Lähteet: EKP ja Suomen Pankki.

BKT:n kasvuhistoriaan, nowcast-malleihin sekä ulkoisiin oletuksiin tehtyjen päivitysten vaikutukset suhdannekuvaan ovat tällä hetkellä kokonaisuutena negatiivisia. Suomen Pankin kasvuennustetta lähivuosille on heikennetty vuosien 2026 ja 2027 osalta joulukuun ennusteesta. Vuoden 2028 näkymä säilyy joulukuun ennusteen mukaisena. BKT:n odotetaan kasvavan 0,6 %

vuonna 2026, ja kasvu yltää 1,4 prosenttiin vuonna 2027. Vuonna 2028 talous kasvaa 1,5 prosentin vauhtia.

Inflaatio nopeutuu energiasokin seurauksena

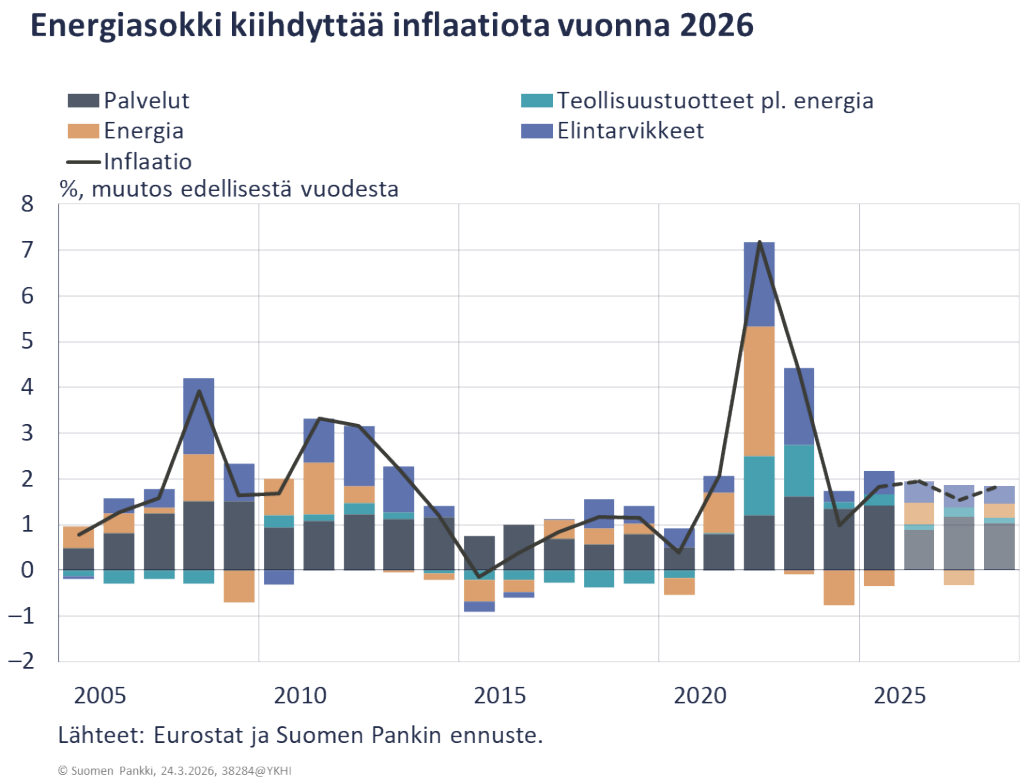
Persianlahden öljy- ja maakaasukuljetusten pysähtyminen nostaa erityisesti polttoaineiden hintoja Suomessa. Polttoaineiden hinnan nousu välittyy viiveellä muiden tuotteiden, kuten ruoan ja teollisuustuotteiden hintoihin muun muassa kohonneiden kuljetuskustannusten kautta. Ennusteen perusurassa energiasokin kesto jää kuitenkin suhteellisen lyhyeksi ja sen välittyminen muihin hintoihin maltilliseksi. (Pidempiaikaisen energiasokin vaikutuksesta inflaatioon ks. kehikko.)

Ilman energian kallistumista inflaatio olisi Suomessa lähivuosina hidasta. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) nousi helmikuussa 1,8 % vuodentakaisesta (kuvio 3). Inflaatiota on alkuvuonna hidastanut palveluiden hintojen nousun hidastuminen. Energiasokin lisäksi, talouden suhdanteen vähittäinen paraneminen ja kotitalouksien ostovoiman kasvu ylläpitää kulutuskysyntää ja inflaatiota tulevaisuudessa.

Inflaation ennustetaan kiihtyvän energiasokin seurauksena vuoden 2026 aikana, ja yltävän keskimäärin 1,9 prosentin vauhtiin. Vuonna 2027 inflaatio hidastuu 1,5 prosenttiin, kun energiasokin vaikutus poistuu, mutta nopeutuu 1,8 prosenttiin vuonna 2028.

Energian ja ruoan hintojen vaikutuksista puhdistettu pohjainflaatio pysyy lähivuosina matalana. Pohjainflaatio hidastuu kuluvana vuonna 1,4 prosenttiin. Vuonna 2027 se kiihtyy palkkojen nousun ja talouskasvun tukemana 1,9 prosenttiin, mutta hidastuu jälleen 1,6 prosenttiin vuonna 2028.

Kuvio 3.

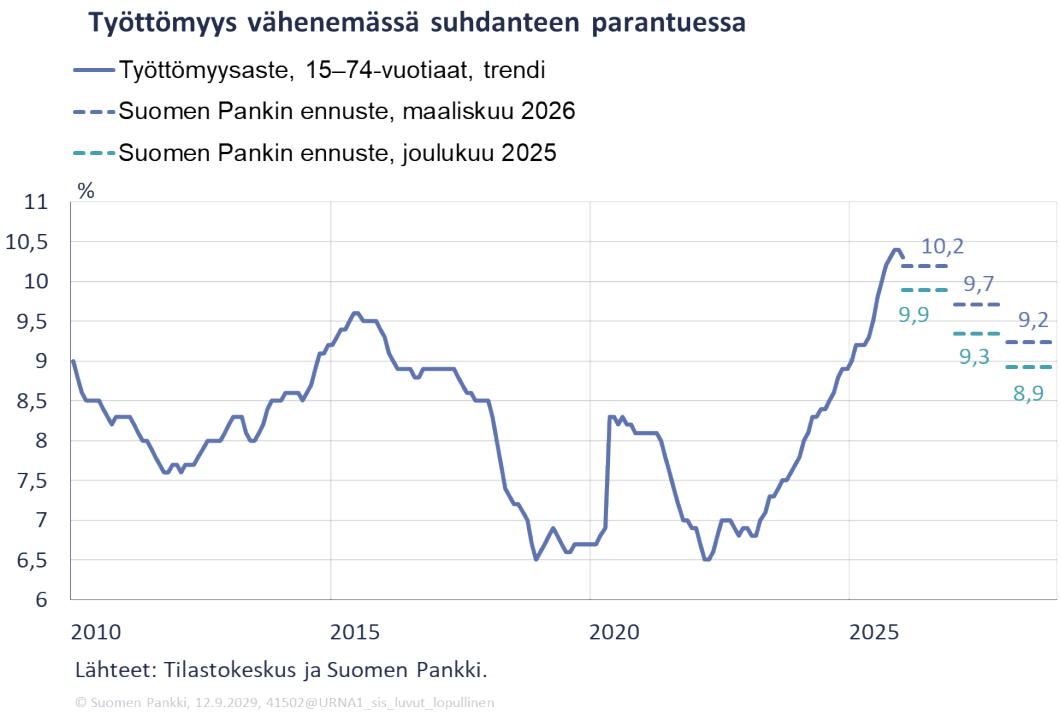

Avoimien työpaikkojen määrä on edelleen vähäinen

Työmarkkinoiden tilanne on jatkunut haastavana eikä selkeä käänne parempaan ole vielä käsillä. Työllisyysasteen (20–64-vuotiaat) trendi laski tammikuussa 74,7 prosenttiin, mikä on vajaat kolme prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työllisyysasteen lasku on toisaalta huomattavasti hidastunut ja työllisyysaste on pysytellyt lähes samalla tasolla vuoden 2025 puolivälistä lähtien.

Työttömyysaste nousi lähes koko vuoden 2025 ajan ja sen trendi oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 10,4 %. Vuoden viimeisellä neljänneksellä nousu kuitenkin pysähtyi ja tammikuussa työttömiä oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan joulukuuta vähemmän. Työttömyyden laskua hidastaa työn heikko kysyntä. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä 23 000, mikä on 4 000 vähemmän kuin edeltävällä neljänneksellä. Vuoden 2025 alussa avoimien työpaikkojen määrä oli 58 000.

Kuvio 4.

Keskimääräisen työttömyysasteen ennustetaan vuonna 2026 vielä hiukan kasvavan (kuvio 4). Kun talouden suhdanne paranee, työn kysyntä kasvaa ja työttömyysaste kääntyy laskuun. Osallistumisasteen nousun jatkuessa työvoiman tarjonta kasvaa ja työttömyysaste laskee näin ollen hitaasti. Ennustetta työttömyysasteen kehityksestä on tarkistettu hieman heikompaan suuntaan joulukuuhun verrattuna. Kuluvana vuonna työttömyysasteen ennustetaan nousevan vuositasolla 10,2 prosenttiin. Vuonna 2027 työttömyysasteen odotetaan laskevan keskimäärin 9,7 prosenttiin. Vuonna 2028 työttömyysasteen ennustetaan olevan edelleen historiallisesti korkea 9,2 %.

Suurimmat riskit ulkoisesta toimintaympäristöstä

Kansainvälisen toimintaympäristön riskit ovat jälleen kasvaneet edelliseen ennusteeseen verrattuna. Talouskasvun osalta riskit painottuvat ennustettua heikomman talouskehityksen suuntaan. Inflaatioriskit ovat vuonna 2026 yläsuuntaiset. Seuraavina vuosina inflaatio voi olla ennustetta nopeampaa tai hitaampaa riippuen energian hintakehityksestä.

Suuri epävarmuus Iranin sodasta sumentaa talouden näkymiä. Myös Ukrainan sota jatkuu jo viidettä vuotta, eikä sen päättyminen ole edelleenkään näköpiirissä. Suomalaisten kuluttajien luottamus kääntyi alkuvuodesta laskuun ja maailman turvallisuustilanteen heikkeneminen voi lisätä kuluttajien varovaisuutta entisestään. Epävarmuuden kasvu heijastuu helposti

investointeihin, kun yritykset varautuvat kansainvälisen talouden häiriöihin. Investointien kasvu voi hidastua myös Suomen tärkeimmillä vientimarkkinoilla, mikä voi vaimentaa viennin kasvua.

Kauppapolitiikkaan liittyvä epävarmuus on jälleen kasvanut. Yhdysvaltojen vuoden 2025 aikana asettamat tullit todettiin liittovaltion korkeimmassa oikeudessa suurelta osin laittomiksi ja tällä hetkellä on voimassa tilapäisiä tulleja. Tullien lopullisen tasoon, kestoon ja kauppasopimuksiin liittyy näin ollen huomattavaa epäselvyyttä.

ⓘ Energian ja raaka-aineiden kallistumisella kielteisiä vaikutuksia Suomen talouteen

Energian ja raaka-aineiden hintojen kehitykseen liittyvä epävarmuus on viime viikkoina ollut poikkeuksellisen suurta Lähi-idän laajentuneen konfliktin seurauksena. Energian hintojen vaihtelu on ollut voimakasta, ja tuleva kehitys vaikeasti ennakoitavaa. Tässä kehikossa esitetään kaksi erillistä herkkyyslaskelmaa, joissa arvioidaan energian ja raaka-aineiden sekä lyhytaikaisen että pysyvän kallistumisen vaikutuksia Suomen talouteen suhteessa Suomen Pankin maaliskuun 2026 väliennusteeseen. Energian kallistuminen voi myös olla laskelmia suurempaa, jolloin vaikutukset olisivat isompia. Laskelmat on toteutettu Suomen Pankin Aino-mallilla.

Energian ja raaka-aineiden voimakkaalla kallistumisella on kielteisiä makrotaloudellisia vaikutuksia. Mallilaskelman perusteella energian tarjontahäiriö nostaa verrattain nopeasti hintoja, mutta vaikutukset reaalitalouteen tulevat viiveellä. Jos energian ja raaka-aineiden hintojen nousu jää pysyväksi, vaikutukset ovat suuremmat kuin tilanteessa, jossa ne kohoavat vain tilapäisesti. Sen sijaan äkillisesti nousevat ja sitten laskevat energian ja raaka-aineiden hinnat voivat jopa johtaa inflaation lievään hidastumiseen sokin jälkeen.

Ensimmäisessä laskelmassa energian hinnat nousevat pysyvästi 20 % korkeammalle tasolle ja teollisuuden raaka-aineiden hinnat nousevat pysyvästi 10 %.[3] Tämä johtaa voimakkaisiin ja pitkäkestoisiin inflaatiovaikutuksiin, kun energian kallistuminen välittyy myös laajemmin muihin hintoihin. Bruttokansantuotteen kasvu hidastuu tässä vaihtoehdossa selvästi enemmän kuin lyhytaikaisessa energian ja raaka-aineiden kallistumisessa, sillä hintojen nousu heikentää kysyntää ajan myötä. Toisessa laskelmassa

energian ja raaka-aineiden hinnat nousevat yhtä paljon, mutta vain tilapäisesti, ja palaavat ennustejakson puolivälissä takaisin perusuralle. Tässä tapauksessa inflaatiovaikutus jää selvästi lievemmäksi ja lyhytkestoisemmaksi. Myös vaikutukset talouskasvuun ovat lievempiä ja lyhytkestoisempia – vuonna 2028 talous ei enää supistu suhteessa perusuraan (Kuvio 5).

Molemmissa herkkyystarkasteluissa inflaatio kiihtyy vuonna 2026 verrattuna perusuraan, mutta vuonna 2027 vaikutukset poikkeavat toisistaan: pysyvä hintasokki kiihdyttää inflaatiota edelleen, kun taas tilapäinen sokki johtaa inflaation hidastumiseen perusuraan verrattuna. Tämä selittyy muun muassa hintojen hitaalla välittymisellä ja koska energian ja raaka-aineiden hintataso on laskelmassa 2 vuonna 2027 alempi kuin vuonna 2026. Lisäksi molemmissa laskelmissa Suomen talous kärsii euroalueelta tulevista välillisistä vaikutuksista, jotka heikentävät erityisesti vientikysyntää.

Laskelmien väliset erot johtuvat yksinomaan kriisin kestosta. Laskelmassa 1 oletetaan öljyn tarjontahäiriöiden kestävän pidempään ja hintojen nousevan pitkäaikaisesti. Sen sijaan laskelmassa 2 oletetaan hintojen nousun olevan väliaikaista. Laskelmassa 2 hinnat alkavat laskea vuoden 2026 kolmannelta neljännekseltä alkaen ja palautuvat tasaisesti maaliskuun ennusteen tasolle vuoden 2027 kolmannella neljänneksellä (Taulukko 4).

Laskelmissa ei ole huomioitu öljyn ja maakaasun tarjontahäiriöiden aiheuttamia epävarmuuden kohoamisen suoria eikä välillisiä vaikutuksia talouteen.[4] Korkojen ja valuuttakurssien oletetaan kehittyvän kuten maaliskuun väliennusteessa. Epävarmuuden lisääntyminen heikentäisi kasvunäkymiä entisestään. Epävarmuuden tarkka huomioiminen useiden eri vaikutuskanavien kautta on haasteellista ja toisi merkittävästi lisää epävarmuutta laskelmien tuloksiin ja näin vähentäisi laskelmien läpinäkyvyyttä. Sen sijaan laskelmat kuvaavat Suomen talouden herkkyyttä energian ja raaka-aineiden hintojen nousulle.[5] Toisaalta energian ja raaka-aineiden hinnat vaihtelevat jatkuvasti ja ne voivat nousta tai laskea nopeastikin riippuen öljykuljetusten ja -tuotannon tilanteesta Persianlahdella. Tuloksia voidaan kuitenkin myös laajentaa koskemaan korkeampia tai alempia energian ja raaka-aineiden hintoja. Toisin sanoen, jos esimerkiksi hintojen nousu olisikin kaksinkertainen laskelmien oletuksista, myös vaikutukset Suomen talouteen likimain kaksinkertaistuisivat, joskin epälineaarisia vaikutuksia voi myös aiheutua.[6]

Viitteet

1. Suomen Pankki julkaisee Suomen talouden väliennusteita kaksi kertaa vuodessa. Maalis- ja syyskuussa julkaistavissa ennustepäivityksissä päivitetään BKT:n, työttömyyden ja inflaation näkymät. Väliennuste ei välttämättä edusta eurojärjestelmän näkemystä. Laajemmat Suomen talouden ennustejulkaisut ilmestyvät kesä- ja joulukuussa. ↑
2. Ennusteen taustaoletukset Suomen ulkoisen ympäristön ja rahoitusmarkkinamuuttujien kehityksestä perustuvat EKP:n maaliskuun 2026 ennusteen oletuksiin. ↑
3. Energian hinnan nousu vastaa tilannetta, jossa likimain 75 prosenttia kaikista 11.3.2026 tehdyistä öljyn hintanoteerauksista jää tämän rajan alapuolelle. Persentiili eli sadannespiste on tilastollinen tunnusluku, joka kertoo, kuinka monta prosenttia havaintoaineistosta jää tietyn arvon alapuolelle. Esimerkiksi 75. persentiili tarkoittaa arvoa, jota pienempiä on 75 % havainnoista. Tässä yhteydessä energialla tarkoitetaan raakaöljyä ja maakaasua. Teollisuuden raaka-aineiden 10 % hintojen nousu vastaa karkeasti öljyn ja raaka-aineiden hintojen välistä pitkän aikavälin joustoa. ↑
4. Maakaasun merkitys Suomen taloudelle on kuitenkin vähäinen verrattuna raakaöljyyn ja sen jalosteisiin sekä muihin teollisuuden tarvitsemiin raaka-aineisiin nähden. ↑
5. Katso myös aiempi laskelma energian hinnan nousun vaikutuksista Suomen talouteen: Jalasjoki, Mäki-Fränti, ja Sariola (2023, Energian kallistuminen kiihdytti inflaatiota ja hidastaa talouskasvua viiveellä – Euro ja talous). ↑
6. Aino-malli on lineaarinen ja symmetrinen vaikutuksiltaan. On mahdollista, että hyvin voimakkaat häiriöt energian tarjonnassa aiheuttavat epälineaarisia vaikutuksia. ↑

Asiasanat

BKT, energian hinta, ennuste, epävarmuus, inflaatio, talouskasvu